

"Ramona Rosbif" o el desgavell satíric

Ressenya publicada a *Avui* (13-02-1977)

R. Esteve Casanova

Així, d'entrada, caldria dir que cada dia ens queda menys temps per a dedicar-nos a llegir novel·les. Entre diaris, revistes i discos a escoltar veig com va escolant-se el poc temps diari que puc dedicar al lleure, i tan sols de tant en tant, amb temps i tranquil·litat i un bon conyac com a acompanyant, puc deixar de passar les hores amb una obra novel·lística a les mans. Això és el que he pogut fer, per fi, aquestes darreres festes.

Ramona Rosbif era per a mi, des d'aquella nit en què li fou concedit el guardó del premi Andròmina, una cita a la qual no podia ni havia de faltar. El seu títol em recordava, amb el nom de la protagonista, el títol d'una cançó que fou «hit» als anys de la meva adolescència, i el cognom de Rosbif em feia pensar en una mena especial de menjar la carn dels anglesos, tot molt exòtic. L'autor, que és un home nou al món de la literatura, és un metge psiquiatre amb DNI a nom de Mengual Lluch, però ha amagat aquest seu nom sota el pseudònim d'Isa Tròlec. Així ho féu quan presentà el manuscrit – encara que escrit a màquina com manen les regles - al concurs, i ha continuat fent-ho també ara en editar-se la novel·la, on el nom de l'autor només apareix al pròleg escrit per un dels membres del jurat que la premiaren, Jaume Fuster, el qual ha escrit de **Ramona Rosbif**, entre d'altres, aquestes paraules: **«Recobra (Ramona Rosbif), amb força la tradició desbaratada i la porta a conseqüències gairebé superrealistes»**, uns altres mots del

prologuista són: **«Ramona Rosbif novel·la és un immens pastís que projecta la ironia valenciana damunt la realitat valenciana»**. Malgrat aconsellar el mateix Jaume Fuster de no llegir les seves paraules, crec que cal fer-ho; no parla massa de la novel·la, i això fa encara més important el seu escrit, unes paraules que ens parlen dels problemes de la narrativa als Països Catalans, i sobretot al País Valencià, i que també ens encoratgen a continuar endavant: **«Els valencians cavalquen un altre cop! (Recordeu, si us plau, Martorell, Marc i tutti quanti»**. El protagonista de la novel·la, Ramona Rosbif, arriba al poble de sa mare, després de la mort d'aquesta, per buscar-hi el seu pare que ara, ignorant que té una filla, s'ha fet capellà. Els avatars d'una dama mig anglesa, mig valenciana, en arribar a un poblet imaginari que cal situar a la comarca de la Marina o bé de la Safor, formaran la novel·la, escrita en un llenguatge planer; la llengua de cada dia és la que trobem en anar passant els fulls de **Ramona Rosbif**, un llenguatge clar amb el qual Isa Tròlec ens va contant els problemes i preocupacions de la gent que rodeja la protagonista: Marieta Penjoll, la curandera del poble, i els seus dotze fills; Greta, la muller imbècil de l'alcalde, preocupada sempre per la seva figura i pel seu massatgista de la capital; Valerianet, el lleter que acaba casat amb Marieta després d'haver festejat amb la seua filla; el mestre d'escola, que és l'home culte del poble; l'alcalde, que com tothom sap és l'autoritat «orgànica»; i sobretot i per damunt de tots, el pare Pere, a qui Ramona podia dir dues vegades pare.

La novel·la, escrita en «trilingüe» - català, castellà i una mica d'anglès macarrònic-, mostra una nova possibilitat de la nostra narrativa, una narrativa que en altres temps va donar obres com el **Tirant** o el **Llibre de les dones**, obres sornegueres i satíriques dels nostres clàssics, i que ara amb aquesta «òpera prima» d'Isa Tròlec

tornem a retrobar. La fantasma de Bernat i Baldoví i el seu **Virgo de Vicenteta** sura per l'aire en agafar aquest darrer premi Andròmina. Jo m'he llegit tot d'una aquesta novel·la que, segons rumors, serà adaptada al teatre per a ser representada per alguns components del grup Els Pavesos. Però, d'això, ja en parlarem un altre dia. Ara, si us plau, obriu els fulls color rosa d'aquest llibre i passeu-ho bé amb la seua lectura. M'agraireu el consell.

© de l'autor